

Pääkirjastossa jatkettiin keskustelua nuorten asioista

Tiedote **19.4.2024 12:49**

Mikä aikuisissa on vialla? -keskustelutilaisuuden järjestivät Imatran kaupunginkirjasto ja nuorten palvelut. Suunnitteluun osallistui myös harrastus- ja kulttuuriyhdistys Tekemistä ry.

Tiistaina 16. huhtikuuta pidetyssä paneelikeskustelussa mietittiin, mitkä tekijät aiheuttavat kitkaa nuorten ja aikuisten välille ja mitä asialle voisi tehdä. Tilaisuus oli jatkoa viime syksynä käydylle Onko Imatran nuoriso pilalla? -keskustelulle.

Paikalla oli kymmenkunta panelistia ja saman verran yleisöä. Erätauko-menetelmällä käydyn keskustelun ohjasi nuorten palveluiden vastaava **Johanna Mäkinen** Imatran kaupungilta. Kirjaston puolelta järjestelyistä vastasi kirjastoasiantuntija **Ari Sareslahti**

Nuoruuden ja aikuisuuden rajalla

Syksyn keskustelutilaisuudessa ehdotettiin, että jospa pilalla ovatkin nuorten sijaan aikuiset. Siksi katse käännettiin tällä kertaa aikuisten rooliin nuorten elämässä. Keskustelu painottui nuorten ja heidän vanhempiensa välisiin suhteisiin, mutta yleisempiäkin huomioita sukupolvien kohtaamisista tehtiin. Kitkan aiheuttajiksi tunnistettiin ainakin nykyajan kiireinen elämänrytmi ja siitä johtuva vähäinen kommunikointi sekä aikuisten mahdollisesti vähättelevä suhtautuminen nuorten ajatuksiin.

Aikuisuuden merkitykseen ja alkamishetkeen palattiin useasti tilaisuuden kuluessa. Kysyttiin, alkaako aikuisuus 18 vuoden iässä vaiko esimerkiksi sitten, kun saa omia lapsia. Panelisteja kiinnosti, missä vaiheessa vanhempi ja lapsi kohtaavat toisensa

tasavertaisina, vai tapahtuuko niin välttämättä milloinkaan.

- Missä kohtaa lapsen mielipiteet muuttuvat aikuisen mielipiteiksi, joilla on merkitystä?

Aikuisten todettiin olevan valta-asemassa nuoriin nähden. Aikuiset pystyvät ohjaamaan nuorten ajattelua ja muokkaamaan heidän mielipiteitään – jopa silloin, kun nuori on pohtinut asiaa aikuista enemmän. Useampi panelisti kaipasi lisää painoarvoa nuorten omille ajatuksille, unelmille ja perehtyneisyydelle.

Kuten syksyn keskustelussa, nytkin mainittiin, että aikuisilla on taipumus löytää syyt pieniin ja suurempiin epäkohtiin jostakin muualta kuin omasta toiminnastaan, esimerkiksi nuorisosta.

- Kun puhumme siitä, mikä aikuisissa on vialla, puhumme siitä, mikä yhteiskunnassa on vialla, koska aikuiset päättävät kaikista asioista, eräs keskustelija sanoi.

Kiire, kiire, kiire

Nykyajan asettamista vaatimuksista ja odotuksista puhuttiin paljon. Joistain keskustelijoista tuntui, ettei vanhemmuus enää riitä yksinään, vaan kulttuurissamme täyteen elämään kuuluvat myös työura ja harrastaminen, jotka vähentävät perheen yhteistä aikaa.

- Naistenlehdissä ja somessa hehkutetaan, kuinka aikuisella on mahdollisuus ja oikeus olla kaikkea samanaikaisesti, todettiin yhdessä puheenvuorossa.

Vähäinen kommunikointi ei ole panelistien mielestä ainoastaan sukupolvikysymys, vaan myös aikuisten välisen keskustelun koettiin vähentyneen. Kasvokkaiset kohtaamiset ja ystävällinen suhtautuminen toiseen unohtuvat herkästi opiskelun, työn ja harrastusten täyttämässä elämänrytmissä.

Moninaiset perhe-elämän ulkopuoliset kiinnostuksenkohteet nähtiin uhkana sille, jaksavatko vanhemmat olla riittävän kiinnostuneita jälkikasvunsa asioista. Siitä, mitä lapset ja nuoret tekevät, missä, mihin aikaan ja kenen kanssa.

- Vanhempien kiireisyys pakottaa nuoren itsenäistymään nopeasti, eräs keskustelija sanoi.

Oma haasteensa ovat älylaitteet ja sosiaalinen media, jotka addiktoivat vanhempia samalla tavalla kuin nuoria. Ne ovat keskeinen muutos, joka on tapahtunut edellisten polvien ja nykynuorten välillä.

- Ennen vanhempien ei tarvinnut miettiä nuorille puuhaa, sen kuin laittoivat heidät ulos keskenään. Nyt on keksimällä keksittävä vaihtoehtoista tekemistä puhelimella olemiselle, eräs keskustelija kiteytti.

Somen nähtiin aiheuttavan myös paineita vanhemmille aikuisten keskinäisten keskustelu- tai "kauhisteluryhmien" muodossa. Somessa joku on aina valmis kertomaan, millaisin metodein lapsia ei ainakaan pidä kasvattaa. Tähän liittyen todettiin, että

osa sukupolvien välisistä kommunikointivaikeuksista voi johtua vanhempien kokemasta epävarmuudesta ja pelosta. Keskusteluysteys nuoren kanssa voi parantua vanhemman itsevarmuuden kasvaessa.

Yksi keskustelussa tunnistettu ilmiö on sekin, että vanhemmat voivat koettaa liiaksi toteuttaa omia unelmiaan lastensa kautta. Se voi tarkoittaa lapsen ohjaamista vaikkapa harrastukseen tai poliittiseen toimintaan, joka kiinnostaa vanhempaa enemmän kuin lasta tai nuorta itseään. Suorituskeskeinen harrastusrytmi lisää osaltaan koko perheen kiireisyyttä.

Telkkari stopille

Keskustelun kuluessa mainitut ongelmat eivät kosketa kaikkia perheitä, vaan kuten osallistujat mainitsivat, kyse on usein aikuisten omista valinnoista. Aikuiset voivat priorisoida perheen yhteisen ajan, yhteiset harrastukset ja nuoren kuulumisten kysymisen myös varhaislapsuuden jälkeen.

- Ensinnäkin laitetaan telkkari stopille, sitten käydään keskustelu nuoren kanssa, yksi panelisteista ohjeisti vanhempia.

Perusasioista – riittävästä nukkumisesta, kotiintuloajoista, yleisestä kiinnostuneisuudesta nuoren asioita kohtaan – huolehtimista pidettiin keskeisenä. Näin siitä huolimatta, että rajojen asettaminen ja kuulumisten kysyminen voivat aiheuttaa ärtymystä nuorena. Niin ikään tärkeäksi nimettiin tilan antaminen nuoren unelmille ja hänen mielipiteidensä haastaminen rakentavalla tavalla, ei lyttäämällä tai vähättelemällä.

- Jos kuulet nuoren suusta radikaalin ajatuksen, kysy häneltä, miksi hän ajattelee niin, eräs panelisti neuvoi.

- Annetaan nuorelle aikaa etsiä oma polkunsu ja hyväksyntää muutoinkin kuin suorituksista. Hirveän pitkälle päästään, jos tullaan nähdyksi ja kuulluksi omina itsenämme, sanoi toinen.

Keskustelun aikana viitattiin myös nykynuorten vaikutusmahdollisuuksiin, jotka jäävät helposti huomaamatta niin aikuisilta kuin nuorilta itseltään. Sekin tunnustettiin, että monet nykynuoret ovat edellisiä polvia taitavampia ja halukkaampia perustelemaan näkemyksiään. Tästä annettiin kiitosta kouluille.

Tilaisuuden loppupuolella keskustelijat kiinnittivät huomiota heihin, jotka eivät olleet paikalla. Keskusteluun osallistuneet nuoret tiedostivat edustavansa vain todella pientä osaa ikäluokastaan – mahdollisesti sellaista osaa, joka on keskimääräistä aktiivisempi ja tietoisempi omista vaikutusmahdollisuuksistaan. Varttuneemmat keskustelijat taas ihmettelivät aikuisyleisön vähäisyyttä. Mietittiin, ovatko ihmiset liian kiireisiä vai eikö keskustelun aihe kiinnostanut.

Lisätietoja:

Kirjastoasiantuntija Ari Sareslahti, Imatran kaupunki, ari.sareslahti@imatra.fi, p. 020 617 6603

Nuorten palveluiden vastaava Johanna Mäkinen, Imatran kaupunki, johanna.makinen@imatra.fi, p. 020 617 7201